

Az oktatás 13 pontja

1., Az oktatás cserealapú üzlet. Az oktató ideális esetben használható, értékes tudást, legrosszabb esetben csupán csak a szükséges kredithez jutás lehetőségét adja. Ezek fő ellenértéke pedig a közhiedelemmel ellentétben a hallgató odaadó órai figyelme, fegyelme és csak kisebb mértékben a megszerzett ismeretekről való számadás zárthelyi dolgozatokon, vizsgákon.

2., Az oktatás szolgálat. Kemény, nehéz és áldozatos szolgálat a tudomány, a tudás, az emberré nevelés oltárán. Az oktató felelőssége és kötelezettsége, hogy az órákon pontosan, felkészülten, valamint kifogástalan testi, lelki és szellemi állapotban jelenjen meg. A hallgatónak szintügy...

3., Az oktatás küzdelmes feladat. Az oktató minden erejét latba vetve igyekszik az általa korábban megszerzett tudást legjobb képességei szerint a hallgatóságnak átadni. Nincs deprimálóbb, mint az érdektelen, közönyös s éppen ezért hálátlan(nak tűnő) közönség.

4., Az oktatás aktív és nem passzív folyamat. Tudattalanul még a látszólag egyirányú információáradatot képviselő előadásokon is aktív a hallgatóság, tagjainak tudatos vagy szándékolatlan, tudatalatti reakciói, nem verbális (extrém esetben verbális) üzenetei befolyásolják az órák menetét. A pozitív, illetve negatív visszacsatolások érzékelhetően és szinte azonnali hatást gyakorolnak az órák minőségére. Az emberiség természetéből fakadóan sajnos a negatív hatások gyorsabban...

5., Az oktatás erkölcsi kérdés. Az intézmény részéről rendelkezésre áll a szükséges infrastruktúra, beleértve a nem csupán dologi és tárgyi hozzávalókat, hanem a szakszemélyzet lelkesedését is tekintve (ne feledjük: egy középszintű egyetemi oktató - pl. adjunktus - fizetése sajnos meglehetősen jól összemérhető egy pályakezdő pék fizetésével...).

A hallgatóság morális felelőssége, hogy az általában nagyrészt nem saját forrásból megteremtett képzési lehetőséget és a másik fél erőfeszítéseit kellőképpen és megfelelő módon értékelje.

6., Az oktatás tisztelet és tolerancia kérdése. Kölcsönös tisztelet nélkül nincs jó oktatás. A rossz oktatás eredményességét tekintve pedig a nulla és a mínusz végtelen közt van valahol félúton... Ha az oktató irányába a hallgatóság nem is mutat tiszteletet, legalább a kurzus iránt minimális érdeklődést mutató egyéb hallgatótársát tisztelje meg azzal, hogy nem zavarja az óra menetét.

Jelige: „Ne szólj, ha nem javítod vele a csendet...”

7., Az oktatás komoly dolog. Gagarin mondta: „Aki nem ad bele mindent, nem ad bele semmit”... Nem muszáj mindenkinek felsőoktatási diplomával rendelkeznie...

Jelige: „Kreditharcosok kíméljenek!”. A társadalomnak nagy szüksége van polcfeltöltőre, varrónőre, sírásóra, hullamosóra is - minden pejoratív felhang nélkül...

8., Az oktatás önuralom kérdése. Aki fiziológiai (pl. kialvatlanság miatti konstans ásítások, padon alvás), valamint szociológiai (pl. aktuális közösségi oldalak turkászása, a reggeli pattanás fotójának megosztása, stb.) igényeit az oktatás időtartama alatt kívánja megoldani, jobban teszi, ha otthon marad. Valamint semmiképpen se felejtsük el visszakapcsolni kommunikációs eszközeinket az óra végeztével (telefon, tablet, okoszköni, stb.)!

9., Az oktatás udvariassági kérdés. Az oktató fejvesztés terhe mellett köteles megjelenni a hivatalos kezdést övező +/- 5 percben és ugyanilyen intervallumban köteles be is fejezni az órát az előírt időben. Az idő értékes dolog - nem szabad mások idejével játszani... Ezek vonatkoznak a katedra túloldalán helyet foglaló kliensekre is... Jelige: „L'exactitude est la politesse des Rois”...

10., Az oktatás humor kérdése. Az oktató végső kétségbeesésében a humor eszközehez nyúl, hogy felrázza letargikus, enervált, fásult közönségét - de ez a humor sosem személyeskedő vagy bántó, bár mindig érzékenyen érint valakit. Jelige: „Akinek humora van, mindent tud, akinek nincs, az mindenre képes...”

11., Az oktatás információcsere kérdése. Az oktató mindig bátorítja a hallgatóságot a szabad és anonim véleményezés lehetőségére, hiszen ezáltal olyan információk birtokába juthat, melyeket egyébként nem tud megszerezni. Ezáltal - vagyis a pozitív, építő jellegű kritikával - nyílik lehetősége a hallgatóságnak az eljövendő „generációk” számára jobbá tenni az oktatást. Jelmondat: rosszat mondani kötelező - hazudni nem szabad...

12., Az oktatás bosszú kérdése (néha)... A lustaság/közöny/érdektelenség miatti rossz félévi jegyek, vagy a plagizálás miatti félévközi „eltanácsolásból” kifolyólag egyes hallgatók úgy érzik, joguk van az oktatókba belerúgni az utolsó szó jogán. Ezt megtehetik a névtelenségbe burkolódzva, de ezzel csak magukat alacsonyítják le mások, főleg a hallgatótársak szemében.

13., Az oktatás több mint tanítás - nevelés és példamutatás is egyúttal. Az oktatónak nincsenek különösebb illúziói ennek eredményességével kapcsolatban, de mégis... Jelige: „A lepényhal először, a remény hal meg utoljára...”

+1., A fenti pontok természetesen szubjektív adalékok, meglátások. A Mester tanítása szerint az ember szellemi fejlettségének legbiztosabb fokmérője, hogy mennyiben képes azonosulni a vele szemben álló erővel. Jelige: „Uram, adj türelmet - de azonnal...” Azaz: „Ölni tudnék egy Nobel Béke-díjért...”

Végül ne feledjük az intést:

„Aki tud és tudja, hogy tud, az veszélyes, attól óvakodjatok.
Aki tud és nem tudja, hogy tud, az bölcs, attól tanuljatok.
Aki nem tud és tudja, hogy nem tud, az okos, azt tanítsátok.
Aki nem tud és nem tudja, hogy nem tud, az hülye, azt hagyjátok...”

Addendum

A pedagógia új, Nulladik Főtételét egy kurzusomnak köszönhetem:

„Nem lehet olyan idióta válaszopciót feltüntetni, amely valakinek ne tetszene...”

A nagyfokú hallgatói fegyelmezetlenségnek köszönhetően a jövőbeli kurzusaimon megjelenik a „K. und K.” intézménye: azaz a Kolomp és Kalapács. Előbbi az elszunnyadó hallgatók távolról sem diszkrét (120 decibel) felriasztását szolgálja, míg az utóbbi az órán használatban/kezelésben lévő mobiltelefonok megsemmisítését célozza.

Ha egy színpadi/opera/balett stb. előadást meg lehet azzal tisztelni, hogy nem telefonálunk, egy egyetemi előadást miért nem? Örök kérdés...

Záradék gyanánt...

Mivel úgy tűnik, hogy nem csak csatát, de háborút is vesztettem a telefonját nélkülözni nem tudó hallgatókkal szemben, úgy döntöttem, hogy a magam részéről befejezem a küzdelmet. Valami eltört bennem... Mert a tanítást mindig is élethivatásomnak tekintettem - de ezt az interneten, Facebook-on szocializálódott, írni-olvasni nem tudó, gondolkodni képtelen, öntelt, gyökérkefe generációt én már nem akarom tanítani többé... Tisztelet a kivételnek természetesen...

Kelt: Szegeden, az Úr 2017. esztendejében, Áfonya havának második szombatján, teaidőben.